

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a treia)

16 octombrie 2025(*)

„ Trimitere preliminară – Achiziții publice – Directiva 2014/24/UE – Articolul 72 – Modificarea unui acord-cadru pe perioada executării sale – Valoare a modificării inferioară valorilor prevăzute la articolul 72 alineatul (2) – Modificare a modelului de remunerare dintr-un acord-cadru – Modificare substanțială a unui acord-cadru – Aducerea unei atingeri caracterului general al unui acord-cadru ”

În cauza C-282/24,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Högsta förvaltningsdomstolen (Curtea Administrativă Supremă, Suedia), prin decizia din 18 aprilie 2024, primită de Curte la 23 aprilie 2024, în procedura

Polismyndigheten

împotriva

Konkurrensverket,

CURTEA (Camera a treia),

compusă din domnul C. Lycourgos (raportor), președinte de cameră, doamna O. Spineanu-Matei și domnii S. Rodin, N. Piçarra și N. Fenger, judecători,

avocat general: domnul A. Rantos,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru Polismyndigheten, de M. Ehn și K. Pedersen, advokater;
- pentru Konkurrensverket, de M. Andersson Müller și M. Östman, în calitate de agenți;
- pentru guvernul ceh, de L. Halajová, M. Smolek și J. Vlácil, în calitate de agenți;
- pentru guvernul estonian, de M. Kriisa, în calitate de agent;
- pentru Comisia Europeană, de A. Biolan, C. Faroghi, L. Malferrari și G. Wils, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 30 aprilie 2025,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 72 alineatul (2) din Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a

Directivei 2004/18/CE (JO 2014, L 94, p. 65).

- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Polismyndigheten (Autoritatea de poliție, Suedia), pe de o parte, și Konkurrensverket (Autoritatea de concurență, Suedia), pe de altă parte, în legătură cu cererea acesteia din urmă de obligare a Autorității de poliție la plata unei amenzi întrucât modificase acordurile-cadru referitoare la remorcarea vehiculelor fără să fi inițiat o nouă procedură de achiziții.

Cadrul juridic

- 3 Considerentele (107) și (109) ale Directivei 2014/24 sunt redactate după cum urmează:

„(107) Este necesar să se precizeze condițiile în care modificarea unui contract pe perioada executării sale necesită o nouă procedură de achiziție, ținând cont de jurisprudența relevantă a Curții [...] Este obligatoriu să se desfășoare o nouă procedură de achiziție în cazul în care sunt aduse modificări semnificative contractului inițial, în special cu privire la domeniul de aplicare și conținutul drepturilor și obligațiilor reciproce ale părților, inclusiv la distribuirea drepturilor de proprietate intelectuală. Modificările de acest tip demonstrează intenția părților de a renegocia clauze sau condiții esențiale ale contractului respectiv. Acest lucru este valabil cu precădere în cazul în care condițiile modificate ar fi avut o influență asupra rezultatului procedurii, dacă ar fi fost incluse în procedura inițială.

Modificările contractului având ca rezultat o modificare minoră a valorii contractului ar trebui să fie întotdeauna posibile până la o anumită valoare, fără să fie necesară derularea unei noi proceduri de achiziție. În acest sens și în vederea asigurării securității juridice, prezenta directivă ar trebui să prevadă praguri *de minimis*, sub care să nu fie necesară o nouă procedură de achiziție. Modificările contractului peste aceste praguri ar trebui să fie posibile fără să fie necesară derularea unei noi proceduri de achiziție cu condiția ca acestea să respecte condițiile relevante din prezenta directivă.

[...]

(109) Autoritățile contractante se pot confrunta cu situații externe pe care nu le puteau prevedea atunci când au atribuit contractul, în special când executarea contractului acoperă o perioadă mai lungă. În acest caz, este necesar un anumit grad de flexibilitate pentru adaptarea contractului la circumstanțele respective fără a desfășura o nouă procedură de achiziție. Noțiunea de circumstanțe neprevăzute se referă la situațiile care nu puteau fi anticipate, în ciuda pregătirii cu o diligență rezonabilă a procedurii inițiale de către autoritatea contractantă, luând în considerare mijloacele disponibile, natura și caracteristicile proiectului concret, bunele practici din domeniul în cauză și necesitatea de a asigura o relație corespunzătoare între resursele cheltuite pentru pregătirea procedurii de atribuire și valoarea sa previzibilă. Acest lucru nu se aplică însă în cazul în care o modificare conduce la o transformare a naturii achiziției globale, de exemplu prin înlocuirea lucrărilor, a produselor sau a serviciilor care urmează să fie achiziționate cu altele diferite sau prin modificarea fundamentală a tipului de achiziție, întrucât, în această situație, se poate presupune că modificarea respectivă va influența rezultatul.”

- 4 Articolul 72 din această directivă prevede:

„(1) Contractele și acordurile-cadru pot fi modificate fără o nouă procedură de achiziții în conformitate cu prezenta directivă în oricare dintre următoarele cazuri:

- (a) atunci când modificările, indiferent de valoarea lor monetară, au fost prevăzute în documentele inițiale ale achiziției sub forma unor clauze sau opțiuni de revizuire clare, precise și fără echivoc, printre care se pot număra clauze de revizuire a prețurilor. Astfel de clauze precizează limitele și natura posibilelor modificări sau opțiuni, precum și condițiile în care se poate recurge la acestea.

Acestea nu prevăd modificări sau opțiuni care ar schimba caracterul general al contractului sau al acordului-cadru;

[...]

(c) atunci când sunt îndeplinite toate condițiile următoare:

- (i) necesitatea modificării a survenit în urma unor circumstanțe pe care o autoritate contractantă care acționează cu diligență nu ar fi putut să le prevadă;
- (ii) modificarea nu aduce atingere caracterului general al contractului;
- (iii) creșterea prețului nu depășește 50 % din valoarea contractului sau a acordului-cadru inițial. În cazul în care se efectuează mai multe modificări succesive, această limitare se aplică valorii fiecărei modificări în parte. Astfel de modificări succesive nu se efectuează în scopul eludării aplicării prezentei directive;

[...]

(e) atunci când modificările, indiferent de valoarea lor, nu sunt substanțiale în sensul alineatului (4).

[...]

(2) În plus, fără a exista nevoia de a verifica dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la alineatul (4) literele (a)-(d), contractele pot fi modificate fără a fi necesară o nouă procedură de achiziții în conformitate cu prezenta directivă și atunci când valoarea modificării este mai mică decât ambele valori următoare:

- (i) pragurile stabilite la articolul 4; și
- (ii) 10 % din valoarea contractului inițial pentru contractele de achiziții de servicii sau de produse și 15 % din valoarea contractului inițial pentru contractele de achiziții de lucrări.

Cu toate acestea, modificarea nu poate aduce atingere caracterului general al contractului sau al acordului-cadru. În cazul în care se efectuează mai multe modificări succesive, evaluarea se face pe baza valorii nete cumulate a acestora.

[...]

(4) Modificarea unui contract sau a unui acord-cadru în cursul perioadei sale de valabilitate este considerată substanțială în sensul alineatului (1) litera (e) atunci când, prin această modificare, contractul sau acordul-cadru prezintă caracteristici care diferă în mod substanțial de cele ale documentului inițial. În orice caz, fără a aduce atingere alineatelor (1) și (2), o modificare este considerată substanțială atunci când este îndeplinită cel puțin una dintre următoarele condiții:

- (a) modificarea introduce condiții care, dacă ar fi fost incluse în procedura inițială de achiziții, ar fi permis admiterea altor candidați decât cei selectați inițial sau acceptarea unui alt ofertant decât cel acceptat inițial sau ar fi atras alți participanți la procedura de achiziție;
- (b) modificarea schimbă balanța economică a contractului sau a acordului-cadru în favoarea contractantului într-un mod care nu a fost prevăzut în contractul sau acordul-cadru inițial;
- (c) modificarea extinde domeniul de aplicare al contractului sau al acordului-cadru în mod considerabil;
- (d) un nou contractant îl înlocuiește pe cel căruia autoritatea contractantă i-a atribuit inițial contractul, în alte cazuri decât cele prevăzute la alineatul (1) litera (d).

(5) Pentru alte modificări ale dispozițiilor unui contract de achiziții publice sau ale unui acord-cadru în cursul perioadei sale de valabilitate decât cele prevăzute la alineatele (1) și (2), este necesară o nouă procedură de achiziții în conformitate cu prezenta directivă.”

Litigiul principal și întrebarea preliminară

- 5 Autoritatea de Poliție a lansat în anul 2020 o cerere de ofertă pentru un contract de servicii de remorcare a vehiculelor, în cadrul căruia evaluarea ofertelor trebuia efectuată pe baza criteriului celui mai scăzut preț propus. Ofertanții trebuiau să indice un preț fix pentru prestațiile pentru care punctul de preluare a vehiculului se situa pe o rază de 10 kilometri de la locul în care trebuia să fie adus înapoi vehiculul și, pentru transporturile în afara acestei raze, un preț suplimentar pe kilometru pentru restul traseului. Documentația acestei cereri de ofertă indica faptul că prețurile trebuiau să rămână neschimbate pe toată durata contractului.
- 6 Cererea de ofertă menționată s-a finalizat cu încheierea, la începutul anului 2021, a două acorduri-cadru, dintre care unul cu Lidköpings Biltjänst Hyr AB.
- 7 În cursul anului 2021, Autoritatea de Poliție a convenit cu cei doi ofertanți câștigători în cauză modificarea condițiilor de remunerare prevăzute în aceste două acorduri-cadru în scopul de a echilibra repartizarea costurilor între diferitele departamente regionale ale poliției fără a majora valoarea contractuală globală a celor două acorduri-cadru menționate. Pe de o parte, raza prestațiilor pentru care se datora doar un preț fix a fost extinsă de la 10 la 50 de kilometri. Pe de altă parte, prețurile convenite inițial au fost modificate. Mai precis, în ceea ce privește Lidköpings Biltjänst Hyr, prețul fix pe prestație s-a modificat de la 0 la 4 500 de coroane suedeze (SEK) (aproximativ de la 0 la 400 de euro), iar prețul pe kilometru s-a modificat, pentru anumite transporturi, de la 185 la 28 SEK (aproximativ de la 16,5 la 2,5 euro) și, pentru altele, de la 275 la 55 SEK (aproximativ de la 24,50 la 5 euro). Autoritatea de poliție a concluzionat că aplicarea acestui nou model de remunerare determinase o reducere marginală a remunerației totale a Lidköpings Biltjänst Hyr în raport cu cea care ar fi fost plătită conform modelului de remunerare prevăzut inițial.
- 8 Autoritatea de concurență a sesizat Förvaltningsrätten i Stockholm (Tribunalul Administrativ cu sediul în Stockholm, Suedia) cu o cerere având ca obiect obligarea autorității de poliție la plata unei amenzi întrucât modificase acordurile-cadru referitoare la remorcarea vehiculelor fără să fi inițiat o nouă procedură de achiziții. Această instanță a admis cererea și a aplicat Autorității de Poliție o amendă în cuantum de 1 200 000 SEK (aproximativ 106 650 de euro) pentru motivul că, dacă modificările în discuție în litigiul principal ar fi fost incluse în cererea de ofertă inițială, ele ar fi putut conduce la participarea altor ofertanți sau la selectarea unei alte oferte, astfel încât aceste modificări trebuiau considerate ca fiind substanțiale. Pentru același motiv, instanța menționată a considerat că aceste modificări aduceau atingere caracterului general al acordului-cadru cu Lidköpings Biltjänst Hyr.
- 9 Autoritatea de poliție a declarat apel împotriva acestei hotărâri la Kammarrätten i Stockholm (Curtea de Apel Administrativă din Stockholm, Suedia). Această instanță a respins acest apel, confirmând în esență motivele hotărârii menționate.
- 10 Autoritatea de poliție a formulat recurs la Högsta förvaltningsdomstolen (Curtea Administrativă Supremă, Suedia), care este instanța de trimitere, invocând, în special, că criteriul reținut în hotărârea Kammarrätten i Stockholm (Curtea de Apel Administrativă din Stockholm) nu era adecvat pentru a aprecia existența unei atingeri a caracterului general al acordului-cadru încheiat cu Lidköpings Biltjänst Hyr.
- 11 Instanța de trimitere constată că, potrivit calculului efectuat de Autoritatea de poliție, valoarea modificărilor aduse acestui acord-cadru este inferioară valorilor prevăzute la articolul 72 alineatul (2) din Directiva 2014/24. Prin urmare, ar fi necesar să se stabilească dacă se poate considera că aceste modificări au adus atingere caracterului general al acordului-cadru menționat.

- 12 Această instanță apreciază că, deși în jurisprudența Curții figurează precizări cu privire la noțiunea de „modificare substanțială” a unui contract, aceasta nu a examinat încă regimul modificărilor de mică valoare prevăzut la articolul 72 alineatul (2) menționat, care nu își are originea în această jurisprudență, și nu s-a pronunțat în special cu privire la noțiunea de atingere adusă caracterului general al unui contract.
- 13 În aceste condiții, Högsta förvaltningsdomstolen (Curtea Administrativă Supremă) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„O modificare a modelului de remunerare prevăzut într-un acord-cadru atribuit inițial pe baza criteriului de atribuire al celui mai scăzut preț oferit, prin care se schimbă ponderea dintre prețurile fixe și cele variabile, iar nivelurile prețurilor sunt ajustate într-o asemenea măsură încât valoarea totală a contractului nu se modifică decât în mod marginal, poate însemna că trebuie să se considere că s-a adus atingere caracterului general al acordului-cadru în sensul articolului 72 alineatul (2) din Directiva [2014/24]?”

Cu privire la întrebarea preliminară

- 14 Prin intermediul întrebării formulate, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 72 alineatul (2) din Directiva 2014/24 trebuie interpretat în sensul că modificarea metodei de remunerare prevăzute într-un acord-cadru care a fost atribuit pe baza criteriului prețului cel mai scăzut, care schimbă ponderea dintre prețurile fixe și cele variabile, adaptând în același timp nivelurile prețurilor astfel încât valoarea totală a acestui acord-cadru să nu sufere decât o modificare marginală, trebuie considerată că aduce atingere caracterului general al acordului-cadru menționat, în sensul acestei dispoziții.
- 15 Articolul 72 alineatul (5) din Directiva 2014/24 prevede că, pentru alte modificări ale dispozițiilor unui acord-cadru în cursul perioadei sale de valabilitate decât cele prevăzute la articolul 72 alineatele (1) și (2) din această directivă, este necesară o nouă procedură de achiziții.
- 16 Articolul 72 alineatul (1) din Directiva 2014/24 enumeră cinci cazuri în care acordurile-cadru pot fi modificate fără o nouă procedură de achiziții. În special, articolul 72 alineatul (1) litera (e) din această directivă permite o astfel de modificare atunci când aceasta, indiferent de valoarea sa, nu este substanțială. În sensul articolului 72 alineatul (4) din directiva menționată.
- 17 Articolul 72 alineatul (2) din aceeași directivă prevede că, fără a exista nevoia de a verifica dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 72 alineatul (4) literele (a)-(d) din aceasta, acordurile-cadru pot fi modificate fără a fi necesară o nouă procedură de achiziții și atunci când valoarea modificării este mai mică decât ambele valori definite la acest articol 72 alineatul (2) punctele (i) și (ii). Articolul 72 alineatul (2) menționat precizează însă, în al doilea paragraf, că o astfel de modificare nu poate aduce atingere caracterului general al acordului-cadru în cauză.
- 18 Pentru a determina conținutul noțiunii de atingere adusă caracterului general al unui acord-cadru, în sensul articolului 72 alineatul (2) din Directiva 2014/24, este necesar, conform unei jurisprudențe constante a Curții, să se interpreteze această dispoziție ținând seama nu numai de formularea ei, ci și de contextul său și de obiectivele urmărite de reglementarea din care face parte această dispoziție (a se vedea Hotărârea din 17 noiembrie 1983, Merck, 292/82, EU:C:1983:335, punctul 12, și Hotărârea din 1 august 2025, Tradeinn Retail Services, C-76/24, EU:C:2025:593, punctul 25).
- 19 În ceea ce privește, în primul rând, modul de redactare a articolului 72 alineatul (2) din Directiva 2014/24, trebuie subliniat, pe de o parte, că acesta nu cuprinde o definiție a noțiunii de atingere adusă caracterului general al unui acord-cadru.
- 20 Prin urmare și având în vedere că nicio altă dispoziție a acestei directive nu conține o astfel de definiție, sensul și conținutul acestei expresii trebuie stabilite în conformitate cu sensul său obișnuit în limbajul curent (a se vedea în acest sens Hotărârea din 16 iulie 2020, AFMB ș.a., C-610/18, EU:C:2020:565, punctul 52, precum și Hotărârea din 19 iunie 2025, CeramTec, C-17/24, EU:C:2025:455, punctul 53).

- 21 Or, termenii „caracter general”, luați în sensul lor obișnuit, tind să indice că legiuitorul Uniunii a intenționat să vizeze exclusiv modificări ale acordurilor-cadru de o asemenea amploare încât conduc la transformarea contractului sau a acordului-cadru în ansamblul său.
- 22 Pe de altă parte, articolul 72 alineatul (2) din Directiva 2014/24 precizează că această dispoziție se aplică „fără a exista nevoia de a verifica dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la alineatul (4) literele (a)-(d)”.
- 23 În această privință, este necesar să se arate că o modificare care îndeplinește una dintre aceste condiții trebuie, conform articolului 72 alineatul (4) din această directivă, să fie considerată ca având un caracter substanțial. În consecință, adăugarea, la articolul 72 alineatul (2) din directiva menționată, a precizării vizate la punctul anterior arată că legiuitorul Uniunii apreciașe că aspectul dacă o modificare a unui acord-cadru este sau nu este substanțială nu este decisiv pentru a stabili dacă această modificare aduce atingere „caracterului general” al acestui acord-cadru, în sensul celui de al doilea paragraf al acestei din urmă dispoziții.
- 24 În special, dat fiind că articolul 72 alineatul (4) litera (a) din Directiva 2014/24 vizează în mod specific modificările care introduc condiții care, dacă ar fi fost incluse în procedura inițială de achiziții, ar fi permis admiterea altor candidați decât cei selectați inițial sau acceptarea unui alt ofertant decât cel acceptat inițial sau ar fi atras alți participanți la procedura de achiziție, împrejurarea ca o modificare să introducă astfel de condiții într-un acord-cadru nu se poate opune în mod logic, ca atare, ca această modificare să fie operată în temeiul articolului 72 alineatul (2) din această directivă.
- 25 În ceea ce privește, în al doilea rând, contextul în care se înscrie articolul 72 alineatul (2) din Directiva 2014/24, este necesar să se arate că din articolul 72 alineatul (5) din această directivă rezultă că acest articol 72 alineatul (2) constituie o derogare de la principiul potrivit căruia un acord-cadru nu trebuie să sufere modificări fără a se urma o nouă procedură de achiziții, astfel încât posibilitatea de modificare prevăzută la articolul 72 alineatul (2) menționat trebuie să facă obiectul unei interpretări stricte [a se vedea prin analogie Hotărârea din 4 iunie 2009, Comisia/Grecia, C-250/07, EU:C:2009:338, punctul 35, precum și Hotărârea din 28 octombrie 2022, Generalstaatsanwaltschaft München (Exträdare și *ne bis in idem*), C-435/22 PPU, EU:C:2022:852, punctul 120].
- 26 În aceste condiții, în primul rând, primul paragraf al considerentului (107) al Directivei 2014/24 enunță, desigur, că este obligatoriu să se desfășoare o nouă procedură de achiziție în cazul în care sunt aduse modificări semnificative contractului inițial, în special în cazul în care modificările în cauză introduc condiții care ar fi avut o influență asupra rezultatului procedurii, dacă ar fi fost incluse în procedura inițială.
- 27 Legiuitorul Uniunii s-a referit astfel în mod implicit la o soluție consacrată de jurisprudența Curții referitoare la situații anterioare aplicării Directivei 2014/24, din care reieșea că autoritatea contractantă nu putea aduce dispozițiilor unui contract modificări care să implice ca aceste dispoziții să prezinte caracteristici substanțial diferite de cele ale contractului inițial și că aceasta ar fi situația dacă modificările preconizate ar fi de natură să repună în discuție atribuirea contractului, în sensul că, în ipoteza în care ar fi fost integrate în documentele care au reglementat procedura de atribuire inițială, fie ar fi fost reținută o altă ofertă, fie ar fi putut fi admiși alți ofertanți (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 iunie 2008, pressetext Nachrichtenagentur, C-454/06, EU:C:2008:351, punctele 34 și 35, precum și Hotărârea din 7 septembrie 2016, Finn Frogne, C-549/14, EU:C:2016:634, punctul 28).
- 28 Cu toate acestea, deși din primul paragraf al considerentului (107) al Directivei 2014/24 reiese că legiuitorul Uniunii a intenționat să țină seama de jurisprudența Curții, din aceasta nu reiese că a avut intenția de a codifica sistematic această jurisprudență.
- 29 Or, al doilea paragraf al acestui considerent nuanțează indicația menționată la primul paragraf al acestuia, care este amintită la punctul 26 din prezenta hotărâre, precizând că „[m]odificările contractului având ca rezultat o modificare minoră a valorii contractului ar trebui să fie întotdeauna posibile până la o anumită valoare, fără să fie necesară derularea unei noi proceduri de achiziție”.

- 30 Legiuitorul Uniunii și-a manifestat astfel voința de a consacra o posibilitate extinsă de a opera, în mod simplificat, modificări care ar impune în mod normal recurgerea la o asemenea nouă procedură, cu condiția ca aceste modificări să rămână sub anumite praguri valorice, chiar dacă o asemenea posibilitate nu rezulta din jurisprudența Curții referitoare la situații anterioare aplicării Directivei 2014/24.
- 31 În al doilea rând, considerentul (109) al acestei directive, care privește modificările reglementate la articolul 72 alineatul (1) litera (c) din aceasta, supuse cerinței de a nu aduce atingere caracterului general al contractului sau al acordului-cadru în cauză, citează ca exemplu de modificări ce „conduc[...] la o transformare a naturii achiziției globale” înlocuirea cu o comandă diferită a lucrărilor, bunurilor sau serviciilor care fac obiectul contractului, precum și modificarea fundamentală a tipului contractului în cauză.
- 32 Trebuie arătat în această privință că, deși exemplele astfel citate de legiuitorul Uniunii sunt lipsite de caracter exhaustiv, nu este mai puțin adevărat că acestea se raportează exclusiv la modificări care transformă contractul în cauză, al căror domeniu de aplicare îl depășește astfel pe cel al modificărilor substanțiale prevăzute la articolul 72 alineatul (4) din Directiva 2014/24.
- 33 În plus, deși considerentul (109) al acestei directive prezintă aceste exemple ca reprezentând cazuri în care se poate presupune că modificarea în cauză va influența rezultatul contractului în cauză, nu se poate deduce de aici că orice modificare ce are un asemenea efect trebuie privită ca implicând o transformare globală a naturii acestui contract.
- 34 În al treilea rând, din compararea alineatelor (1), (2) și (4) ale articolului 72 din Directiva 2014/24 reiese că legiuitorul Uniunii a ales să utilizeze expresii distincte pentru a viza, pe de o parte, modificările care schimbă caracterul general al unui acord-cadru și, pe de altă parte, modificările substanțiale ale acestuia.
- 35 De altfel, având în vedere structura articolului 72 din Directiva 2014/24, o interpretare a acestei dispoziții care ar asimila noțiunile de modificări substanțiale și de modificări care aduc atingere caracterului general al unui contract sau al unui acord-cadru ar lipsi de orice efect util articolul 72 alineatul (1) literele (a) și (c), precum și alineatul (2) din această directivă.
- 36 Astfel, pe de o parte, reiese din articolul 72 alineatul (1) litera (e) din Directiva 2014/24 că orice modificare nesubstanțială, indiferent de valoarea acesteia, poate fi efectuată fără a fi necesară desfășurarea unei noi proceduri de achiziții. Pe de altă parte, rezultă din însuși modul de redactare a alineatului (1) literele (a) și (c), precum și a alineatului (2) al articolului 72 din această directivă că aceste din urmă dispoziții nu sunt aplicabile unor modificări care aduc atingere caracterului general al contractului sau al acordului-cadru în cauză. Prin urmare, dacă această din urmă cerință ar trebui înțeleasă în sensul că implică faptul că aplicarea acestor din urmă dispoziții nu permite decât adoptarea unor modificări lipsite de caracter substanțial, aceleași din urmă dispoziții ar permite exclusiv modificări ale contractelor sau ale acordurilor-cadru care ar putea, în orice caz, să fie efectuate în temeiul articolului 72 alineatul (1) litera (e) din directiva menționată.
- 37 O asemenea interpretare ar fi cu atât mai puțin coerentă cu structura articolului 72 din aceeași directivă cu cât alineatul (1) literele (a) și (c), precum și alineatul (2) al acestui articol 72 prevăd, fiecare, condiții specifice care se adaugă la lipsa aducerii unei atingeri caracterului general al contractului sau al acordului-cadru în cauză, care ar fi lipsite de orice utilitate dacă această interpretare ar fi reținută.
- 38 În ceea ce privește, în al treilea rând, obiectivele Directivei 2014/24, din jurisprudența Curții reiese că, prin încadrarea condițiilor în care contractele de achiziții publice sau acordurile-cadru în cursul perioadei lor de valabilitate pot fi modificate, articolul 72 din această directivă urmărește să asigure respectarea principiilor egalității de tratament și al transparenței, introducând totodată o anumită flexibilitate în aplicarea normelor care reglementează contractele de achiziții publice și acordurile-cadru, pentru a permite autorităților contractante să răspundă în mod pragmatic situațiilor cu care se confruntă în cursul executării contractelor și a acordurilor-cadru (a se vedea în acest sens Hotărârea din 3 februarie 2022, Advania

Sverige și Kammarkollegiet, C-461/20, EU:C:2022:72, punctele 32 și 37, precum și Hotărârea din 7 decembrie 2023, Obshtina Razgrad, C-441/22 și C-443/22, EU:C:2023:970, punctul 61).

- 39 Reiese de altfel din Propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind achizițiile publice din 20 decembrie 2011 [COM(2011) 896 final], care a condus la adoptarea Directivei 2014/24, că adoptarea normelor prevăzute în prezent la articolul 72 din aceasta urmărea în special să autorizeze punerea în aplicare a „[unei soluții pragmatice] pentru situații neprevăzute care necesită o adaptare a unui contract de achiziție publică în perioada sa de valabilitate”.
- 40 Or, astfel cum a arătat domnul avocat general la punctul 28 din concluzii, situațiile menționate la articolul 72 alineatul (1) literele (a) și (c), precum și alineatul (2) din Directiva 2014/24 se caracterizează prin faptul că privesc ipoteze particulare, în care modificarea avută în vedere este mai puțin susceptibilă să afecteze respectarea principiilor egalității de tratament și transparenței, astfel încât acestora li se poate aplica un regim care prezintă o flexibilitate sporită.
- 41 Din aceste considerații reiese că noțiunea de aducere a unei atingeri caracterului general al unui acord-cadru este distinctă de cea de modificare substanțială a acestuia și că această primă noțiune nu vizează decât modificările substanțiale cele mai importante, care implică o schimbare fundamentală a obiectului acordului-cadru sau a tipului de acord-cadru vizat sau o transformare fundamentală a echilibrului acestuia, astfel încât pot fi privite ca având o asemenea amploare încât conduc la transformarea acordului-cadru în ansamblul său.
- 42 Rezultă că simpla împrejurare că o modificare ar fi fost de natură să influențeze rezultatul procedurii inițiale de atribuire a acordului-cadru în cauză, dacă ar fi fost integrată în documentele care au guvernat această procedură, împrejurare care corespunde condiției prevăzute la articolul 72 alineatul (4) litera (a) din Directiva 2014/24, nu poate fi suficientă, ca atare, pentru a stabili că această modificare aduce atingere caracterului general al acestui acord-cadru.
- 43 În ceea ce privește, mai precis, o modificare a metodei de remunerare a unui acord-cadru, trebuie subliniat că articolul 72 alineatul (1) literele (a) și (c) din Directiva 2014/24 prevede în mod explicit posibilitatea de a efectua o modificare a prețului unui contract sau al unui acord-cadru, în măsura în care această modificare nu schimbă caracterul general al contractului sau al acordului-cadru în cauză.
- 44 Prin urmare, întrucât aceste dispoziții exclud în mod expres modificările de preț care conduc la o schimbare a caracterului general al contractului sau a acordului-cadru în cauză, a considera că o modificare limitată a prețului unui contract sau al unui acord-cadru constituie, în orice împrejurări, o astfel de schimbare ar lipsi de orice efect mecanismele de adaptare a acestui preț consacrate în mod explicit de legiuitorul Uniunii în dispozițiile menționate.
- 45 Pe de altă parte, deși articolul 72 alineatul (2) din Directiva 2014/24 nu face referire în mod explicit la posibilitatea de a modifica prețul unui contract sau al unui acord-cadru, această dispoziție nu permite decât modificări de o valoare restrânsă, ceea ce permite limitarea efectelor unei modificări a acestui preț asupra echilibrului acordului-cadru în cauză.
- 46 Or, o modificare a metodei de remunerare a unui acord-cadru care determină o modificare marginală a valorii totale a acestui acord-cadru nu poate, în orice caz, să implice o schimbare fundamentală a obiectului acordului-cadru menționat sau, în principiu, a tipului de acord-cadru în cauză.
- 47 În schimb, nu se poate exclude în totalitate ca, în împrejurări excepționale, o modificare a metodei de remunerare care determină o modificare marginală a valorii totale a unui acord-cadru, asemenea unei modificări drastice a ponderii dintre prețurile fixe și cele variabile, să poată conduce la o transformare fundamentală a echilibrului acestui acord-cadru și, prin urmare, la o schimbare a naturii globale a acordului-cadru menționat.

- 48 Aceasta va fi situația dacă revizuirea metodei de remunerare a acordului-cadru în cauză implică o bulversare a economiei acestuia care conduce la plasarea ofertantului câștigător sau a ofertanților câștigători ai acestui acord-cadru într-o situație net mai favorabilă decât cea care ar fi rezultat din aplicarea metodei de remunerare convenite inițial, aspect a cărui verificare va fi de competența instanței de trimitere în cauza principală, luând în considerare toate împrejurările relevante.
- 49 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, este necesar să se răspundă la întrebarea adresată că articolul 72 alineatul (2) din Directiva 2014/24 trebuie interpretat în sensul că modificarea metodei de remunerare prevăzute într-un acord-cadru care a fost atribuit pe baza criteriului prețului cel mai scăzut, care schimbă ponderea dintre prețurile fixe și cele variabile, adaptând în același timp nivelurile prețurilor astfel încât valoarea totală a acestui acord-cadru să nu sufere decât o modificare marginală, nu trebuie să fie considerată ca aducând atingere caracterului general al acordului-cadru menționat, în sensul acestei dispoziții, cu excepția cazului în care modificarea metodei de remunerare a aceluiași acord-cadru conduce la o transformare fundamentală a echilibrului său.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 50 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a treia) declară:

Articolul 72 alineatul (2) din Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE

trebuie interpretat în sensul că

modificarea metodei de remunerare prevăzute într-un acord-cadru care a fost atribuit pe baza criteriului prețului cel mai scăzut, care schimbă ponderea dintre prețurile fixe și cele variabile, adaptând în același timp nivelurile prețurilor astfel încât valoarea totală a acestui acord-cadru să nu sufere decât o modificare marginală, nu trebuie să fie considerată ca aducând atingere caracterului general al acordului-cadru menționat, în sensul acestei dispoziții, cu excepția cazului în care modificarea metodei de remunerare a aceluiași acord-cadru conduce la o transformare fundamentală a echilibrului său.

Semnături

* Limba de procedură: suedeza.